

Akaa Alajärvi Alavieska Alavus Asikkala Askola Aura Enonkoski Enontekiö Espoo Eura Eurajoki Evijärvi Forssa Haapajärvi Haapavesi Hailuoto Halsua Hamina Hankasalmi Hanko Harjavalta Hartola Hattula Hausjärvi Heinola Heinävesi Helsinki Hirvensalmi Hollola Honkajoki Huittinen Humppila Hyrynsalmi Hyvinkää Hämeenkyrö Hämeenlinna Ii Iisalmi Iitti Ikaalinen Ilmajoki Ilomantsi Imatra Inari Inkoo Isojoki Isokyrö Janakkala Joensuu Jokioinen Joroinen Joutsa Juankoski Juuka Juupajoki Juva Jyväskylä Jämijärvi Jämsä Järvenpää Kaarina Kaavi Kajaani Kalajoki Kangasala Kangasniemi Kankaanpää Kannonkoski Kannus Karijoki Karkkila Karstula Karvia Kaskinen Kauhajoki Kauhava Kauniainen Kaustinen Keitele Kemi Kemijärvi Keminmaa Kemiönsaari Kempele Kerava Keuruu Kihniö Kinnula Kirkkonummi Kitee Kittilä Kiuruvesi Kivijärvi Kokemäki Kokkola Kolari Konnevesi Kontiolahti Korsnäs Koski TI Kotka Kouvola Kristiinankaupunki Kruunupyy Kuhmo Kuhmoinen Kuopio Kuortane Kurikka Kustavi Kuusamo Kyyjärvi Kärkölä Kärsämäki Lahti Laihia Laitila Lapinjärvi Lapinlahti Lappajärvi Lappeenranta Lapua Laukaa Lemi Lempäälä Leppävirta Lestijärvi Lieksa Lieto Liminka Liperi Lohja Loimaa Loppi Loviisa Luhanka Lumijoki Luoto Luumäki Luvia Maalahti Marttila Masku Merijärvi Merikarvia Miehikkälä Mikkeli Muhos Multia Muonio



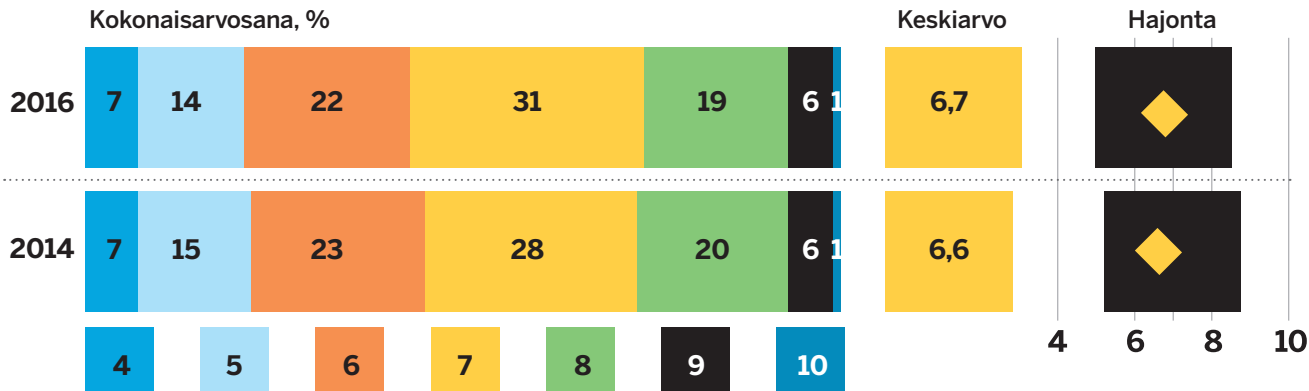
Elinkeinopoliittinen mittaristo 2016



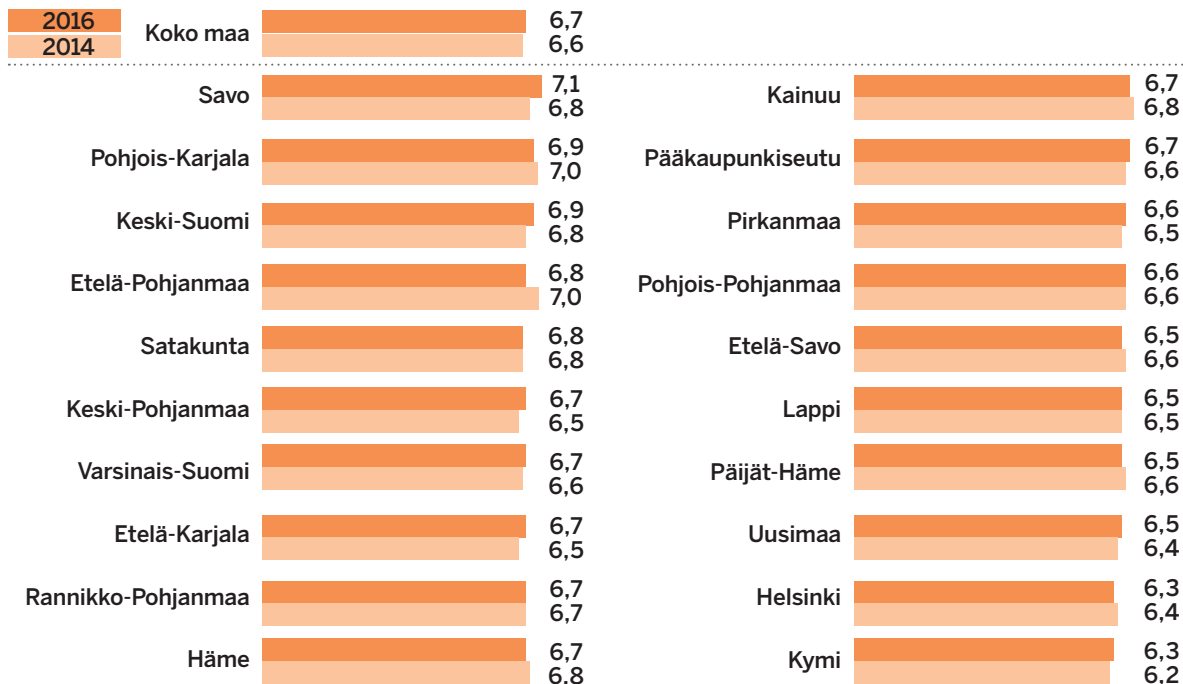
 **Yrittäjät**

Mustasaari Muurame Mynämäki Myrskylä Mäntsälä Mänttä-Vilppula Mäntyharju Naantali Nakkila Nivala Nokia Nousiainen Nurmes Nurmijärvi Närpiö Orimattila Oripää Orivesi Oulainen Oulu Outokumpu Padasjoki Paimio Paltamo Parainen Parikkala Parkano Pedersören kunta Pelkosenniemi Pello Perho Pertunmaa Petäjävesi Pieksämäki Pielavesi Pietarsaari Pihtipudas Pirkkala Polvijärvi Pomarkku Pori Pornainen Porvoo Posio Pudasjärvi Pukkila Punkalaidun Puolanka Puumala Pyhtää Pyhäjoki Pyhäjärvi Pyhäntä Pyhäranta Pälkäne Pöytyä Raahe Raasepori Raisio Rantasalmi Ranua Rauma Rautalampi Rautavaara Rautjärvi Reisjärvi Riihimäki Ristijärvi Rovaniemi Ruokolahti Ruovesi Rusko Rääkkylä Saarijärvi Salla Salo Sastamala Sauvo Savitaipale Savonlinna Savukoski Seinäjoki Sievi Siikainen Siikajoki Siikalatva Siilinjärvi Simo Sipoo Siuntio Sodankylä Soini Somero Sonkajärvi Sotkamo Sulkava Suomussalmi Suonenjoki Sysmä Säkylä Taipalsaari Taivalkoski Taivassalo Tammela Tampere Tervo Tervola Teuva Tohmajärvi Toholampi Toivakka Tornio Turku Tuusniemi Tuusula Tyrnävä Ulvila Urjala Utajärvi Utsjoki Uurainen Uusikaarlepyy Uusikaupunki Vaala Vaasa Valkeakoski Valtimo Vantaa Varkaus Vehmaa Vesanto Vesilahti Veteli Vieremä Vihti Viitasaari Vimpeli Virolahti Virrat Vöyri Ylitornio Ylivieska Ylöjärvi Ypäjä **yrittajat.fi/kunta** Ähtäri Äänekoski

Kokonaisarvosana elinkeinopolitiikasta (N=6347)



Kokonaisarvosana elinkeinopolitiikasta - alueet



Elinkeinopoliittinen mittaristo 2016

KOKONAISKUVA EI OLE MUUTTUNUT...

Vuonna 2016 koko maan kaikkien kuntien saama kokonaisarvosanan keskiarvotulos elinkeinopoliitikasta on 6,7. Tulos on lähellä vuoden 2014 tasoa (6,6), joten tyytyväisyydessä ei ole tapahtunut muutosta. Kiitettävän arvosanan (9–10) jäsenyrittäjistä antaa 7 % ja heikoimman arvosanan (4) yhtä suuri osuus (7 %).

Kokonaisuudessaan arviot elinkeinopoliitikasta ovat varsin kriittisiä. Yrittäjät eivät näe kuntien elinkeinopoliitikkaa kovin myönteisessä valossa.

Tämän mittaristokyselyn tarkoitus on antaa ennen kaikkea työkaluja siihen, miten yritystoiminnan edellytyksiä kunnissa voisi parantaa yhteistyössä yritysten kanssa.

...MUTTA EROJA LÖYTYY.

Kunnissa harjoitetaan kuitenkin selvästi sekä hyvää että huonoa elinkeinopoliitikkaa. Kunnittain tarkasteltuna kokonaisarvosanat vaihtelevat suuresti.

Parhaan arvosanan saavat Pohjois-Savon Keitele ja Keski-Suomen Muurame. Molemmat kunnat ovat olleet kärkituloksen saaneita kuntia jo aiemmissa Elinkeinopoliittinen mittaristo -kyselyissä. Yli 8 tai 8,0 keskiarvon saa kahdeksan kuntaa. Kuntavertailuun otetuista kunnista (N=10 tai enemmän) 13 saa kokonaisarvosanaksi heikomman keskiarvon kuin 6,0.

Aluetasolla kokonaisarvosana vaihtelee Savon parhaasta tuloksesta 7,1 Kymin heikoimpaan tulokseen 6,3.

Lisätietoja kuntasi tai alueesi tuloksista saat Suomen Yrittäjien paikallisyhdistyksestä tai aluejärjestöstä. Yhteystiedot löydät www.yrittajat.fi/yhteystiedot

- **ELPO:n kunta-, alue- ja valtakunnan raportit löydät www.yrittajat.fi/kunta**

Suomen Yrittäjissä lisätietoja antavat

- varatoimitusjohtaja Anssi Kujala, 0400 567 925, anssi.kujala@yrittajat.fi
- elinkeinoasioiden päällikkö Susanna Kallama, 040 587 2445, susanna.kallama@yrittajat.fi
- elinkeinopoliittinen asiamies Hannamari Heinonen, 050 567 3395, hannamari.heinonen@yrittajat.fi

Elinkeinopoliittinen mittaristo -kyselyssä Suomen Yrittäjien jäsenyrittäjät arvioivat kuntansa elinkeinopoliitikkaa. Kokonaistyytyväisyyden lisäksi arvioidaan kouluarvosanoin (4–10) seitsemää elinkeinopoliitikan osa-aluetta. Elinkeinopoliitikan kehityssuuntaa mitataan tarkemmin 30 väittämän avulla asteikolla: -2=Kehittynyt merkittävästi heikompaan suuntaan, -1=Kehittynyt jonkin verran heikompaan suuntaan, 0=Pysynyt ennallaan, +1=Kehittynyt jonkin verran parempaan suuntaan ja +2=Kehittynyt merkittävästi parempaan suuntaan. Lisäksi vastaajat valitsevat kolme tärkeimpänä pitämäänsä elinkeinopoliitikan osa-aluetta.

TOP–10 kokonaisarvosana elinkeinopolitiikasta (N=6347)

ALLE 10 000 ASUKASTA

	Kunta (N)	Alue	ka 2016	ka 2014	erotus	asukas- luku
1.	Keitele (N=16)	Savo	8,56	8,67	-0,11	2 379
2.	Muurame (N=24)	Keski-Suomi	8,50	8,63	-0,12	9 791
3.	Ilomantsi (N=16)	Pohjois-Karjala	8,31	8,00	0,31	5 336
4.	Merikarvia (N=18)	Satakunta	8,22	8,11	0,11	3 185
5.	Karstula (N=13)	Keski-Suomi	8,08	8,08	0,00	4 268
6.	Pielavesi (N=12)	Savo	7,83	*		4 740
7.	Rautalampi (N=15)	Savo	7,67	*		3 303
8.	Ruokolahti (N=15)	Etelä-Karjala	7,64	8,00	-0,36	5 312
9.	Pyhtää (N=16)	Kymi	7,62	7,55	0,07	5 321
10.	Paltamo (N=10)	Kainuu	7,60	*		3 488

* Vastaajia oli alle raportoinnille asetetun minimimäärän vuonna 2014.

10 000–50 000 ASUKASTA

	Kunta (N)	Alue	ka 2016	ka 2014	erotus	asukas- luku
1.	Lieto (N=24)	Varsinais-Suomi	8,21	7,50	0,71	19 263
2.	Kaarina (N=42)	Varsinais-Suomi	8,00	7,91	0,09	32 590
2.	Ilmajoki (N=30)	Etelä-Pohjanmaa	8,00	8,06	-0,06	12 159
4.	Alavus (N=36)	Etelä-Pohjanmaa	7,72	7,65	0,07	12 044
5.	Lempäälä (N=38)	Pirkanmaa	7,59	7,04	0,55	22 536
6.	Pirkkala (N=23)	Pirkanmaa	7,57	7,65	-0,08	18 913
7.	Kerava (N=27)	Uusimaa	7,54	7,05	0,49	35 293
7.	Kalajoki (N=26)	Keski-Pohjanmaa	7,54	6,62	0,92	12 621
9.	Siilinjärvi (N=27)	Savo	7,52	7,60	-0,08	21 794
10.	Ylöjärvi (N=54)	Pirkanmaa	7,48	6,93	0,55	32 738

TOP–10 kunnat: sijaluku perustuu kahden desimaalin tarkkuuteen.

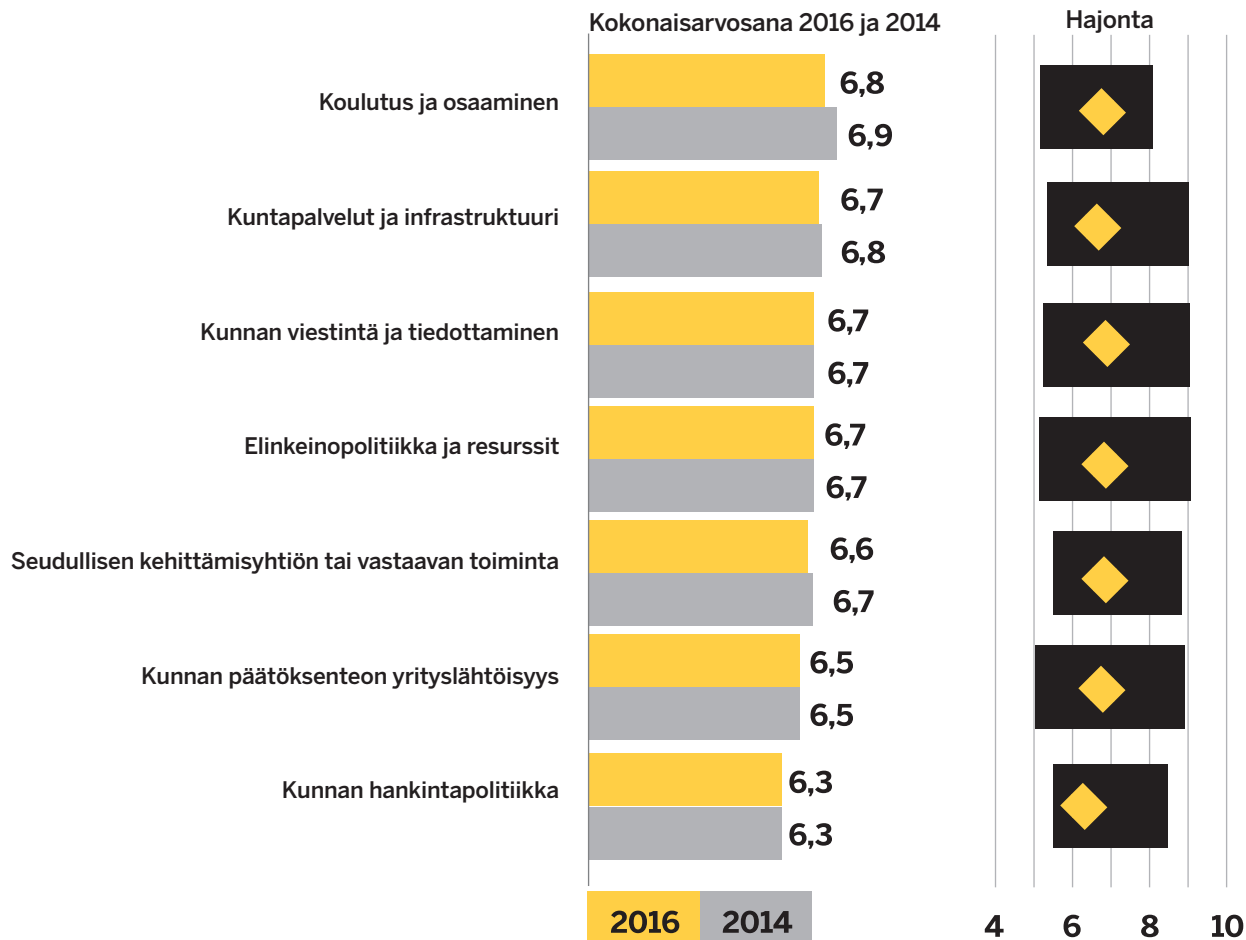
YLI 50 000 ASUKASTA

	Kunta (N)	Alue	ka 2016	ka 2014	erotus	asukas- luku
1.	Seinäjäki (N=82)	Etelä-Pohjanmaa	7,12	6,85	0,27	61 530
2.	Kuopio (N=105)	Savo	6,79	6,42	0,37	112 117
3.	Vaasa (N=61)	Rannikko-Pohjanmaa	6,77	6,67	0,10	67 619
4.	Jyväskylä (N=121)	Keski-Suomi	6,75	6,57	0,18	137 368
5.	Espoo (N=179)	Pääkaupunkiseutu	6,61	6,55	0,06	269 802
6.	Vantaa (N=143)	Pääkaupunkiseutu	6,60	6,66	-0,06	214 605
7.	Mikkeli (N=88)	Etelä-Savo	6,59	6,56	0,03	54 665
8.	Lappeenranta (N=62)	Etelä-Karjala	6,58	6,28	0,30	72 875
9.	Hämeenlinna (N=83)	Häme	6,52	6,66	-0,14	68 011
9.	Joensuu (N=68)	Pohjois-Karjala	6,52	6,64	-0,12	75 514

2016 NOUSIJAT VUODESTA 2014

	Kunta (N)	Alue	ka 2016	ka 2014	erotus	asukas- luku
1.	Sipoo (N=22)	Uusimaa	7,27	5,89	1,38	19 399
2.	Puumala (N=13)	Etelä-Savo	7,46	6,20	1,26	2 260
3.	Nivala (N=19)	Keski-Pohjanmaa	7,47	6,50	0,97	10 876
4.	Leppävirta (N=25)	Savo	7,36	6,40	0,96	9 953
5.	Kalajoki (N=26)	Keski-Pohjanmaa	7,54	6,62	0,92	12 621
6.	Salla (N=10)	Lappi	6,80	5,89	0,91	3 727
7.	Siikalatva (N=11)	Pohjois-Pohjanmaa	7,09	6,29	0,80	5 677
8.	Laukaa (N=19)	Keski-Suomi	7,16	6,38	0,78	18 865
9.	Lieto (N=24)	Varsinais-Suomi	8,21	7,50	0,71	19 263
9.	Hamina (N=20)	Kymi	6,15	5,44	0,71	20 851

Mittariston koonti osa-alueittain



Elinkeinopolitiikan seitsemästä osa-alueesta myönteisimmin arvioitiin kokonaisarvosanalla mitattuna koulutusta ja osaamista (6,8), kuten myös vuonna 2014. Jaetulla toisella sijalla olivat kuntapalvelut ja infrastruktuuri (6,7), kunnan viestintä ja tiedottaminen (6,7) sekä elinkeinopolitiikka ja resurssit (6,7). Selvästi kriittisimmin arvioitiin kunnan hankintapolitiikkaa (6,3).

» **Onnistumisessa ja merkityksessä on selkeää ristiriitaa. Koulutus ja osaaminen onnistuvat parhaiten, mutta sen merkitys on yrittäjille muita osa-alueita pienempi.**

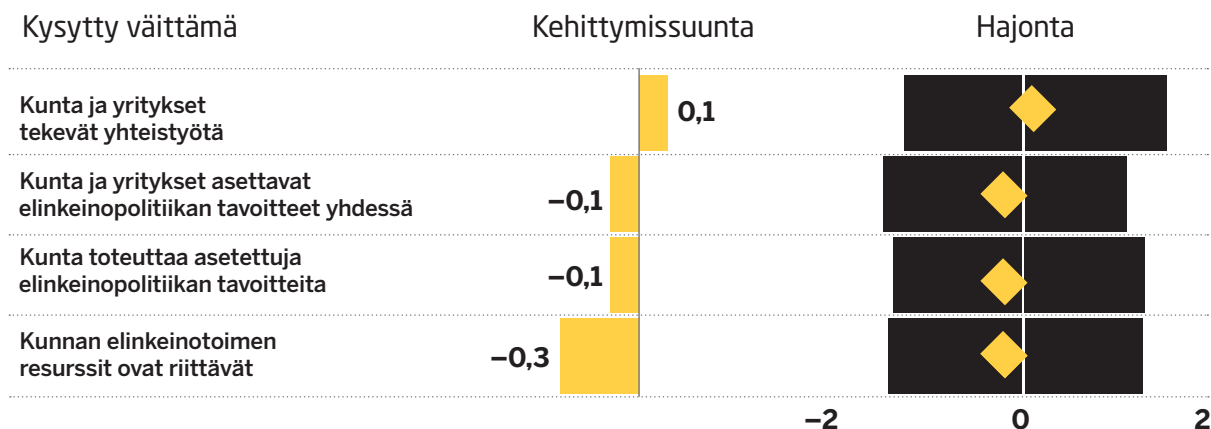
Kunnan elinkeinopolitiikan tärkeimmät osa-alueet, %



Tärkeimmäksi elinkeinopolitiikan osa-alueeksi koetaan, kuten myös vuonna 2014, kunnan päätöksenteon yrityslähtöisyys. Jäsenyrittäjistä 73 % valitsee sen kolmen tärkeimmän osa-alueen joukkoon. Seuraavaksi tärkeimmäksi yrittäjät valitsivat kunnan hankintapolitiikan (46 %). Tulos on merkityksellinen erityisesti siinä valossa, että hankintapolitiikassa onnistuminen on kuitenkin saanut heikoimman arvion.

» **Yrittäjien tärkeänä pitämä kunnan hankintapolitiikka saa osa-alueista heikoimman arvosanan. Elinkeinopolitiikan kehittämisen näkökulmasta hankintapolitiikka ansaitsisi enemmän huomiota.**

1 Elinkeinpolitiikka ja resurssit



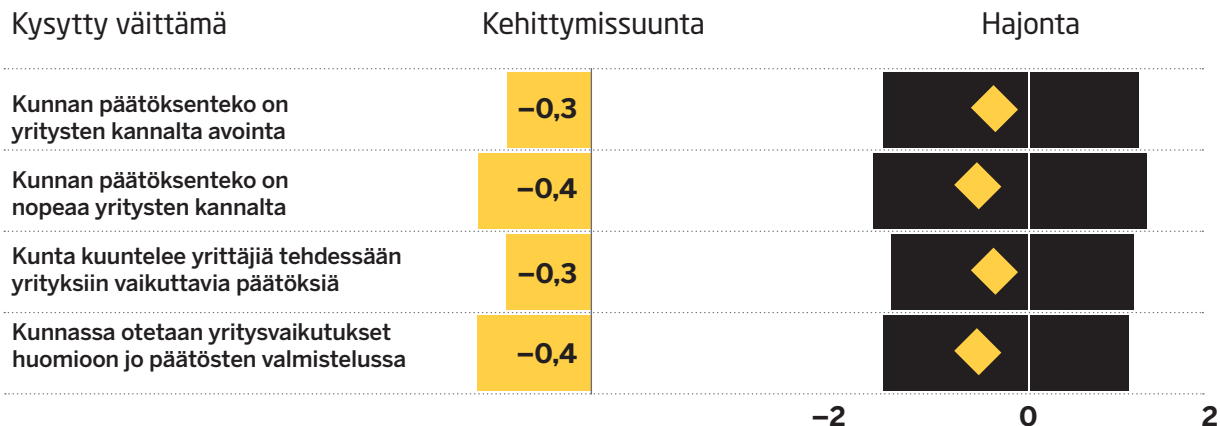
- » Yrittäjien näkökulmasta hyvän elinkeinopolitiikan tärkein elementti on kunnan ja yritysten välinen avoin ja aktiivinen vuoropuhelu.
- » Elinkeinopolitiikan on katsottava rohkeasti tulevaisuuteen. Kunnan toimintaympäristön on kannustettava kokeiluihin, hyväksyttävä epäonnistuminen ja arvostettava yrittäjyyttä.
- » Kuntien budjeteista noin puolet siirtyy maakunnille sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseen. Tämä vapauttaa ennen kaikkea kuntien energiaa ja avaa kunnille mahdollisuuden resursoida elinkeinopolitiikkaansa uudella tavalla.

TOP-10 KUNNAT 2016 (koko maan arvosana 6,7)

alle 10 000 asukasta		10 000–50 000 asukasta		yli 50 000 asukasta	
1. Keitele	8,8	1. Lieto	8,3	1. Seinäjoki	7,0
2. Ilomantsi	8,5	2. Lempäälä	8,0	2. Kuopio	6,8
3. Muurame	8,4	3. Kaarina	8,0	3. Vaasa	6,8
4. Karstula	8,2	4. Ilmajoki	7,9	4. Jyväskylä	6,8
5. Merikarvia	8,1	5. Alavus	7,9	5. Turku	6,6
6. Pielavesi	7,8	6. Kerava	7,6	6. Espoo	6,6
7. Ruokolahti	7,8	7. Pirkkala	7,5	7. Vantaa	6,6
8. Leppävirta	7,6	8. Kalajoki	7,5	8. Oulu	6,6
9. Pyhtää	7,6	9. Kempele	7,4	9. Pori	6,5
10. Ylitornio	7,6	9. Ylöjärvi	7,4	10. Hämeenlinna	6,5

TOP-10 kunnat on esitetty yhden desimaalin tarkkuudella. Sijaluku perustuu kahden desimaalin tarkkuuteen.

2 Kunnan päätöksenteon yritys­lähtöisyys

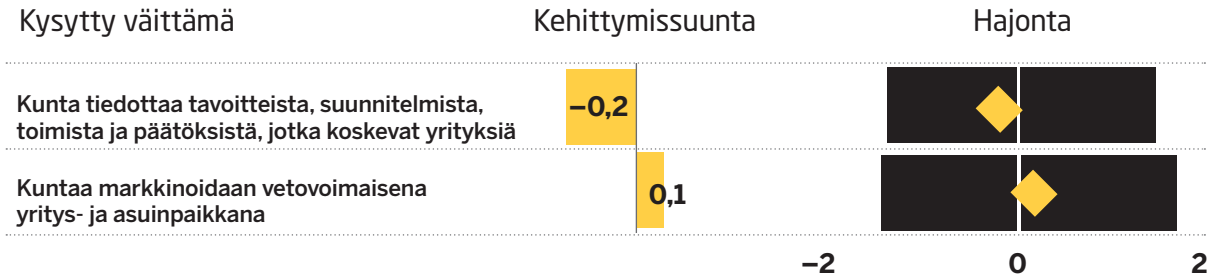


- » Pienet ensin -periaate tulee ottaa näkökulmaksi ja yritys­vaikutusten arviointi työkaluksi kaikkeen kunnan päätöksentekoon. Pienet ensin -periaate tarkoittaa, että päätöksenteossa on aina tarkasteltava asioita pienten yritysten näkökulmasta.
- » Yritys­vaikutusten arvioinnilla tarkoitetaan prosessia, jossa ensin tunnistetaan, että päätöksellä on yritys­vaikutuksia ja sitten arvioidaan päätösten konkreettisia vaikutuksia yritysten toimintaedellytyksiin kokonaisvaltaisesti ja pitkällä aikajänteellä.
- » Ennakoarvioinnilla estetään kielteisten yritys­vaikutusten syntyminen ja jälkiarvioinnilla opitaan tehdyistä virheistä ja vältetään ne tulevaisuudessa.

TOP-10 KUNNAT 2016 (koko maan arvosana 6,5)

alle 10 000 asukasta	10 000–50 000 asukasta	yli 50 000 asukasta
1. Keitele 8,6	1. Lieto 8,2	1. Seinäjoki 6,8
2. Muurame 8,5	2. Ilmajoki 8,0	2. Jyväskylä 6,6
3. Karstula 8,4	3. Kaarina 7,7	3. Kuopio 6,6
4. Merikarvia 8,2	4. Alavus 7,6	4. Hämeenlinna 6,5
5. Iломantsi 8,1	5. Lempäälä 7,6	5. Vaasa 6,5
6. Ruokolahti 7,9	6. Kerava 7,4	6. Espoo 6,5
7. Puumala 7,8	6. Kontiolahti 7,4	6. Vantaa 6,5
8. Pyhtää 7,7	8. Huittinen 7,4	6. Joensuu 6,5
9. Siikalatva 7,4	9. Kalajoki 7,3	9. Mikkeli 6,3
10. Ähtäri 7,4	10. Siilinjärvi 7,2	10. Lappeenranta 6,3

3 Viestintä ja tiedottaminen



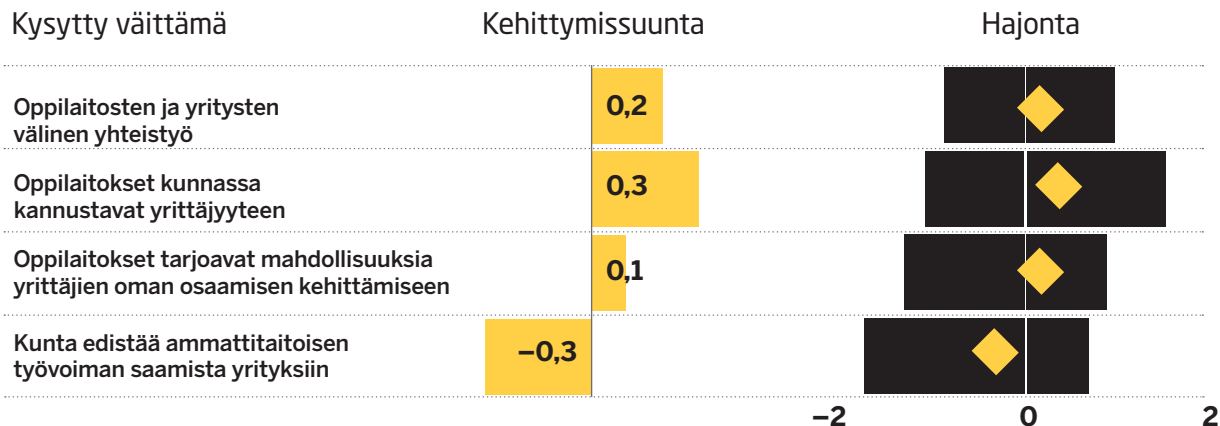
- » Kuntien viestinnän ja tiedottamisen suurin haaste on jatkuva muutos. Kunnan viestintä on valtava kokonaisuus, jota tulee johtaa strategiatasolla. Viestinnän tarkoitus on kommunikoida ja välittää tietoa kuntalaisille, sidosryhmille, luottamushenkilöille ja medialle. Viestintä tulee nähdä mahdollistavana – se onnistuu, kun niin halutaan.
- » Yritysten näkökulmasta kuntien tulee kehittää viestintäänsä lisäämällä avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja vuorovaikutteisuutta sekä siirtämällä päätöstiedottamisen painopistettä päätöksenteon valmisteluvaiheeseen.
- » Markkinointi on osa kunnan viestintää ja onnistuessaan keskeinen menestystekijä. Onnistuneella markkinoinnilla voidaan tukea kunnan elinkeinopolitiikkaa ja yritysten toimintaedellytyksiä. Kunnat ovat pääosin onnistuneet markkinoimaan itseään kiinnostavana toimintaympäristönä ja houkuttelevana vierailukohteena.

TOP-10 KUNNAT 2016 (koko maan arvosana 6,7)

alle 10 000 asukasta		10 000–50 000 asukasta		yli 50 000 asukasta	
1. Keitele	8,7	1. Lieto	8,4	1. Seinäjoki	7,3
2. Muurame	8,5	2. Kaarina	8,2	2. Kuopio	7,1
3. Iloanta	8,2	3. Ilmajoki	8,1	3. Vaasa	7,1
4. Merikarvia	8,1	4. Lempäälä	8,0	4. Jyväskylä	6,9
5. Karstula	7,9	5. Kerava	7,8	5. Tampere	6,8
6. Puumala	7,8	6. Pirkkala	7,8	6. Espoo	6,8
7. Pyhtää	7,7	7. Kalajoki	7,7	7. Mikkeli	6,8
8. Pielavesi	7,6	8. Alavus	7,6	8. Vantaa	6,7
9. Ruokolahti	7,6	9. Kempele	7,6	9. Salo	6,7
10. Paltamo	7,6	10. Ylöjärvi	7,5	10. Hämeenlinna	6,7

TOP-10 kunnat on esitetty yhden desimaalin tarkkuudella. Sijaluku perustuu kahden desimaalin tarkkuuteen.

4 Koulutus ja osaaminen

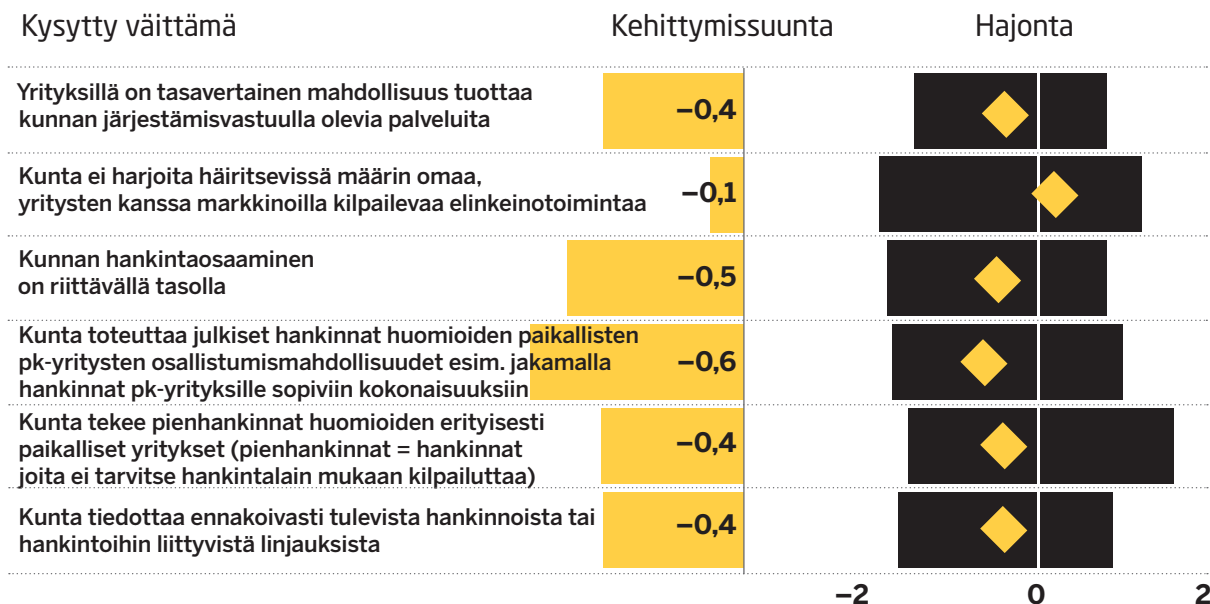


- » Yhteiskunnan nopea muutos haastaa koulutusjärjestelmän. Yrittäjät toivovat koulutuksen työelämälähtöisyyttä ja työelämäyhteyksien joustavaa kehittämistä.
- » On panostettava uusiin menetelmiin ja kehitettävä erityisesti työssä oppimiseen perustuvia koulutuksen järjestämisen tapoja, jotka turvaavat ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden.
- » Oppilaitosten yrittäjyystoiminnan tulee keskittyä uuden yrittäjyyden synnyttämiseen, yrittäjyyden osaamisen kehittämiseen, yritysten uudistumisen ja kilpailukyvyn lisäämiseen sekä kasvuun ja kansainvälistymiseen.

TOP-10 KUNNAT 2016 (koko maan arvosana 6,8)

alle 10 000 asukasta		10 000–50 000 asukasta		yli 50 000 asukasta	
1. Muurame	8,0	1. Lieto	7,7	1. Jyväskylä	7,3
2. Ilomantsi	7,8	2. Kaarina	7,6	2. Seinäjoki	7,1
3. Keitele	7,7	3. Ulvila	7,6	3. Kuopio	7,1
4. Merikarvia	7,7	4. Kerava	7,6	4. Lappeenranta	7,1
5. Kauniainen	7,6	5. Mäntsälä	7,5	5. Vaasa	7,0
6. Karstula	7,5	6. Ilmajoki	7,5	5. Mikkeli	7,0
7. Ruokolahti	7,4	7. Raisio	7,4	7. Espoo	7,0
8. Pielavesi	7,4	8. Kalajoki	7,4	8. Salo	6,9
8. Nurmes	7,4	9. Lempäälä	7,4	8. Turku	6,9
10. Kiuruvesi	7,3	10. Kajaani	7,3	10. Tampere	6,9

5 Kuntien hankintapolitiikka



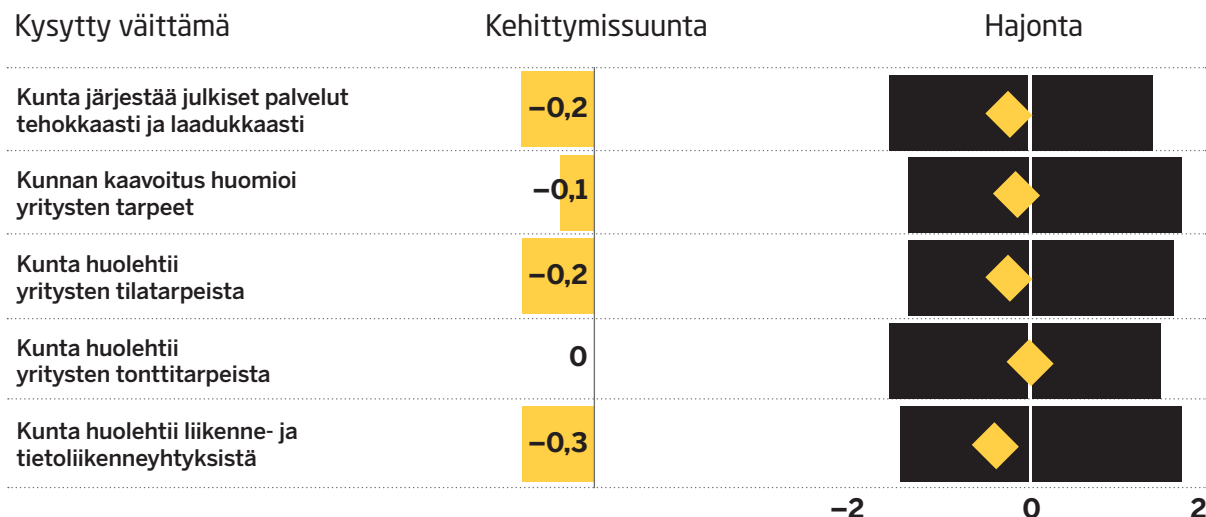
- » Hankinnat on jaettava pk-yrityksille sopiviin kokonaisuuksiin.
- » Kaikki hankinnat, myös hankintalain kynnyksarvojen alle jäävät pienhankinnat, tulee kilpailuttaa avoimesti siten, että pk-yritysten on mahdollista tarjota.
- » Kuntien tulee ottaa käyttöön sähköinen hankintajärjestelmä kaikissa hankinnoissa.

TOP-10 KUNNAT 2016 (koko maan arvosana 6,3)

alle 10 000 asukasta	10 000–50 000 asukasta	yli 50 000 asukasta
1. Inkoo 8,1	1. Lieto 7,6	1. Jyväskylä 6,8
2. Muurame 8,0	2. Ilmajoki 7,5	2. Vaasa 6,5
2. Merikarvia 8,0	3. Kaarina 7,3	3. Seinäjoki 6,4
4. Ilomantsi 7,9	4. Liperi 7,2	4. Joensuu 6,3
5. Keitele 7,9	5. Alavus 7,1	5. Salo 6,3
6. Karstula 7,5	6. Hyvinkää 7,1	6. Espoo 6,3
7. Ruokolahti 7,4	7. Kontiolahti 7,0	7. Vantaa 6,2
8. Paltamo 7,4	7. Ulvila 7,0	8. Tampere 6,2
9. Pyhtää 7,3	7. Kempele 7,0	9. Mikkeli 6,2
10. Siikalatva 7,2	10. Nivala 6,9	9. Pori 6,2

TOP-10 kunnat on esitetty yhden desimaalin tarkkuudella. Sijaluku perustuu kahden desimaalin tarkkuuteen.

6 Kuntapalvelut ja infrastruktuuri



- » Kunnissa on tärkeää huomata, että useimmat palvelut, kuten opetus- ja varhaiskasvatus, maankäyttö, kaavoitus, rakentaminen sekä toimitilat ja matkailu vaikuttavat merkittävästi myös yritysten toimintaympäristöön.
- » Yrittäjien näkökulmasta tärkeitä periaatteita ovat asiakaslähtöisyys, sujuvat palveluprosessit, digitalisaatio sekä innovatiiviset ja kustannustehokkaat palveluratkaisut.

TOP-10 KUNNAT 2016 (koko maan arvosana 6,7)

alle 10 000 asukasta		10 000–50 000 asukasta		yli 50 000 asukasta	
1. Keitele	8,9	1. Lieto	8,3	1. Seinäjoki	7,0
2. Ilomantsi	8,5	2. Ilmajoki	8,1	2. Kuopio	6,9
3. Muurame	8,4	3. Kempele	7,9	3. Lappeenranta	6,8
4. Karstula	8,3	4. Alavus	7,8	4. Vantaa	6,7
5. Merikarvia	8,3	5. Pirkkala	7,8	5. Espoo	6,7
6. Kiuruvesi	8,0	6. Kaarina	7,7	6. Jyväskylä	6,7
7. Puumala	7,9	7. Kalajoki	7,7	7. Joensuu	6,7
8. Suonenjoki	7,7	8. Siilinjärvi	7,7	8. Hämeenlinna	6,5
9. Pielavesi	7,7	9. Lempäälä	7,7	9. Vaasa	6,5
10. Ähtäri	7,5	10. Kontiolahti	7,6	10. Turku	6,4

7 Seudullisen kehittämissyhtiön tai vastaavan toiminta



- » Yrittäjät toivovat, että elinkeinopalvelut tarjotaan yhden luukun periaatteella, ymmärrettävinä ja selkeinä kokonaisuuksina. Palveluissa tärkeitä arvoja ovat luottamus, yrityslähtöisyys ja ketteryys.
- » Palveluja tulee olla saatavilla yrityksen koko elinkaarelle: yrittäjyyskasvatus, alkavan yrittäjän neuvonta, rahoitus, kasvu ja kansainvälistyminen, keksintö- ja innovaatiopalvelut sekä omistajanvaihdosneuvonta.
- » Kehittämissyhtiöiden kautta tuotetut palvelut mahdollistavat pienillekin kunnille edellytykset tarjota laadukkaita, yritysten tarvitsemia palveluita.

TOP-10 KUNNAT 2016 (koko maan arvosana 6,6)

alle 10 000 asukasta		10 000–50 000 asukasta		yli 50 000 asukasta	
1.	Ilomantsi 8,5	1.	Keuruu 8,0	1.	Joensuu 6,9
2.	Karstula 8,2	2.	Kontiolahti 7,5	2.	Seinäjoki 6,9
3.	Keitele 8,2	3.	Lieksa 7,5	2.	Mikkeli 6,9
3.	Pielavesi 8,2	4.	Ulvila 7,4	4.	Vaasa 6,8
5.	Suonenjoki 8,0	5.	Mänttä-Vilppula 7,4	5.	Jyväskylä 6,8
6.	Ruokolahti 7,6	6.	Kaarina 7,4	6.	Hämeenlinna 6,6
7.	Viitasaari 7,6	7.	Liperi 7,4	7.	Salo 6,6
8.	Rautalampi 7,5	8.	Nivala 7,3	8.	Oulu 6,6
9.	Vimpeli 7,3	9.	Ilmajoki 7,3	8.	Kouvola 6,6
10.	Muurame 7,2	10.	Lempäälä 7,3	10.	Lappeenranta 6,5

TOP-10 kunnat on esitetty yhden desimaalin tarkkuudella. Sijaluku perustuu kahden desimaalin tarkkuuteen.

Elinkeinopoliittinen mittaristo - ELPO

Kyselyllä kartoitetaan joka toinen vuosi kuntien ja yrittäjien yhteistyötä sekä elinkeinopolitiikan tilaa valtakunnallisesti, alueellisesti ja kuntakohtaisesti.

Suomen Yrittäjien seitsemäs

ELPO-kysely toteutettiin yhteistyössä IROResearchin kanssa 15.2.–20.3.2016.

Kyselyyn vastasi **6 347 jäsenyrittäjäämme**. Toivomme, että tuloksia hyödynnetään mahdollisimman laajasti elinkeinopolitiikan kehittämisessä.

Työpaikat syntyvät pk-yrityksiin

Kun tarkastellaan työllisyyden kasvua yrityskokoluokittain, on nähtävissä selkeä trendi: uudet työpaikat syntyvät pääosin pk-yrityksiin. Työntekijöiden määrä on lisääntynyt eniten pienissä ja keskisuurissa yrityksissä vuosina 2001–2012 tarkasteltuna. Keskeinen syy tälle kehitykselle on ollut elinkeino- ja tuotantorakenteen muutos. Suuremmat yksiköt keskittyvät entistä enemmän ydinosaami-seensa, ja yhä suurempi osa toiminnoista tehdään pienemmissä, yrityksen ulkopuolisissa yksiköissä. Lisäksi lisääntyvän kysynnän myötä syntyy paljon pieniä palvelualojen yrityksiä.

YRITYSTEN MÄÄRÄ KOKOLUOKITTAIN

YRITYKSEN KOKO	YRITYSTEN MÄÄRÄ	%
■ Mikroyritykset (1–9 hlöä)	264 234	93,4
■ Pienyritykset (10–49 hlöä)	15 608	5,5
■ Keskisuuret yritykset (50–249 hlöä)	2 535	0,9
■ Suuryritykset (250– hlöä)	581	0,2



Lähde: Tilastokeskus

YRITYSTEN HENKILÖSTÖ KOKOLUOKITTAIN

YRITYKSEN KOKO	HENKILÖÄ	%
■ Mikroyritykset (1–9 hlöä)	346 382	25
■ Pienyritykset (10–49 hlöä)	301 857	22
■ Keskisuuret yritykset (50–249 hlöä)	247 058	18
■ Suuryritykset (250– hlöä)	481 703	35



Lähde: Tilastokeskus

SUOMEN KUNNAT 2016

ASUKASTA	KUNTIA KPL
■ alle 5 000	134
■ 5 000–10 000	77
■ 10 001–20 000	47
■ 20 001–50 000	35
■ yli 50 000	20



82% SUOMEN KUNNISTA

on alle 20 000 asukkaan kunta

Lähde: kunnat.net, kuntien lukumäärä kuntakoon mukaan

YRITTÄJYYS LUO ELIN- VOIMAA!



Suomen Yrittäjät on jäsenmäärältään elinkeinoelämän suurin, yli 115 000 jäsenyrityksen keskusjärjestö, joka ajaa Suomen pienten ja keskisuurten yritysten asiaa. Jäsenyrityksistä puolet on yksinyrittäjiä ja puolet työnantajayrittäjiä. Ne työllistävät noin 650 000 henkilöä.

Yrittäjäjärjestön toiminta rakentuu 400 paikallisyhdistyksestä, 20 aluejärjestöstä ja 63 toimialajärjestöstä.

www.yrittajat.fi